

**TER HERDENKING PROF.DR.
G.J.A. GROND
1890-1970**

Prof.Dr. Gerard Joseph Alfons Grond, geboren 11 augustus 1890 te Heerlen en aldaar overleden 13 januari 1970 heeft meer dan iemand anders zijn stempel gedrukt op de ontwikkeling van de mijnmeetkunde in ons vaderland.

Op 1 april 1910 trad hij als adspirant-mijnmeter in dienst van de Staatsmijnen in Limburg, waar hij in 1916 werd benoemd als mijnmeter. Reeds in deze periode beseftte hij dat een studie op academisch niveau voor de verdere ontwikkeling van het mijnmeten noodzakelijk was. Het was voor hem dan ook een grote voldoening toen hij door zijn Directie in de gelegenheid werd gesteld met deze studie te kunnen beginnen aan de Technische Hochschule te Aken, alwaar hij nog tijdens de eerste wereldoorlog werd ingeschreven als student in de Mijnmeetkunde. Aanluitend studeerde hij geologie aan de Wilhelm-Universität te Münster. Deze studie werd in 1926

bekroond met een promotie op een proefschrift "Gebirgsbewegungen bei Steinkohlenbergbau". Al die tijd bleef hij zijn werkzaamheden bij de Staatsmijnen uitoefenen.

In zijn proefschrift paste hij als eerste de methode der kleinste kwadraten toe op waarnemingen ten behoeve van bodembewegingen en berekende hij hieruit de waarden van breukhoeken in de verschillende samenstellingen van het carboon, later uitgebreid tot het dekterrein.

Hierbij maakte hij gebruik van de uitkomsten van systematische waarnemingen, zowel onder- als bovengronds. De titel van zijn proefschrift gaf nauwkeurig aan, waar Grond's voornaamste belangstelling naar uitging en verder zijn hele loopbaan zou blijven uitgaan. Uit de uitkomsten van zijn uitgebreide waarnemingen bouwde hij zijn theorieën op, die hij met het oog op de vermindering van mijnschade aan bovengrondse objecten in toepassing bracht. Zo paste hij reeds in 1934 een "harmonische ontginning" toe. Over deze materie hield hij bij gelegenheid van de "Deutsche Markscheidetagung" te Aken in 1937 een voordracht, welke de stand van zaken op het gebied van de bodembeweging in Nederland weergaf; een voordracht, welke in Duitse vakkringen verbazing en bewondering opriep.

Intussen werd Grond in 1933 benoemd tot chef van de Afdeling Mijnmeteren, welke functie hij tot september 1955 bleef bekleden.

Rond 1931 had hij een begin gemaakt met ondergrondse waarnemingen in pijlers en galerijen met verschillende ondersteuning; de vaak ingewikkelde geologische omstandigheden lieten echter geen eenvoudig bewegingsbeeld toe. Door taai volharden ontstond er niettemin geleidelijk een bewegingsbeeld, dat hij in 1947 bij gelegenheid van het internationale "Symposium over gebergtedruk" te Treebeek-Heerlen voor een internationaal gehoor schilderde.

In ditzelfde jaar werd op initiatief van de Beheerder der Nederlandse Steenkolenmijnen en op voorstel van de Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg aan de Technische Hogeschool te Delft een bijzondere leerstoel in de Mijnschadeleer en toegepaste Mijnmeetkunde gesticht. Het was voor niemand een verrassing dat Grond voor deze bijzondere leerstoel werd aangezocht en op 14 mei 1947 dit ambt aanvaardde met het uitspreken van inaugurele rede, getiteld "Doel en wezen van de mijnschadeleer".

Had hij reeds voor dit tijdstip internationale

connecties gezocht en o.a. in België en Duitsland gevonden, van 1947 af kreeg hij steeds meer contact met Franse en Engelse mijnbouwkundige en mijnmeetkundige autoriteiten. Dit resulteerde o.a. in een serie voordrachten aan Engelse universiteiten en nauwe samenwerking met de National Coal Board, die enige van hun mijnmeters stage lieten lopen bij de afdeling Mijnmeten van de Staatsmijnen.

Zijn grote verdiensten voor de ontwikkeling van de mijnmeetkunde, meer speciaal van de mijnschadeleer, vond o.a. erkenning door de uitreiking van de Van Waterschoot van der Gracht-erepenning op 18 februari 1956 te Delft. Hij was Officier in de Orde van Oranje-Nassau.

Tot aan zijn afscheid als hoogleraar was Grond lid van de Rijkscommissie voor Geodesie, van juli 1946 tot september 1955 lid van het bestuur van de Geologische Stichting en van het Afdelingsbestuur

van het Geologisch Bureau voor de Mijnstreek te Heerlen, lid van de "Adviescommissie inzake ontginning onder de Abdij Rolduc" van 1949 tot 1964.

Met bovenstaande opsomming is de mens Grond echter niet volledig getekend. Zij, die hem nader kenden en met hem of onder zijn leiding mochten werken, zullen dat zeker beamen. In gezelschap was hij de gezellige causeur, die met zijn blijmoedigheid en geestigheid weldra het middelpunt werd. Liefde voor zijn geboortestreek brachten hem ertoe een bundel met schetsen hierover te schrijven. De opvoeringen in dialect van het Heerlens-streektheater vonden in hem een trouwe bezoeker en raadsman.

Grond was boven alles echter een gelovig mens. Dit gaf hem de kracht tot berusting in de laatste periode van zijn leven, toen het gezichtsvermogen zeer sterk verminderde.

S. Drent.